

Fremtidens fagprofessionelle – om mennesker og velfærdsteknologi

Målet med projektet: *Fremtidens fagprofessionelle – om mennesker og velfærdsteknologi* er at styrke videngrundlaget for den kliniske praksis for de mennesker, der modtager velfærdsydelser, således at de uddannede – nu og i fremtiden - kan håndtere og intervenere sygepleje indenfor rehabilitering og velfærdsteknologi i overensstemmelse med befolkningens behov, og med afsæt i en evidens- og forskningsbaseret praksis i alle dele af sundhedsvæsenet, og under hensyntagen til den samfundsmæssige, videnskabelige og teknologiske udvikling samt befolkningens ændrede behov for sygepleje og omsorg. Ligeledes at præge indholdet af uddannelserne til at matche behovet for fremtidens brugere af sundhedssektoren.

Den demografiske udvikling i Danmark viser faldende ungdomsårgange og markant flere ældre. For Bornholm estimeres, at der vil være 19 % flere over 66 år i 2030. Specifikt for sundheds- og ældreområdet er et skærpet kommunalt fokus i retning af hvordan fremtidens behov for pleje og omsorg imødekommes nødvendigt. På denne baggrund ønsker Bornholms Sundheds-og Sygeplejeskole at iværksætte undersøgelser af velfærdsteknologi og rehabilitering på Bornholm. Succeskriterier er øget livskvalitet og mindsket ulighed i sundhed.

Projektet, der er et samarbejde mellem Bornholms Sundheds- og Sygeplejeskole (Bhsund), Bornholms Hospital (BoH), Bispebjerg Hospital (BBH), Bornholms Regionskommune (BRK), Københavns Professionshøjskole (KP) og Videncenter for Velfærdsteknologi, har et klinisk fokus og er afgrænset til sundheds- og sygepleje varetaget af social- og sundhedshjælpere (SSH), -assistenter (SSA) og sygeplejersker. Det udarbejdes inden for rammerne af rehabilitering og velfærdsteknologi, og består af tre mindre projekter á hver et års varighed, der hver for sig og sammen giver ny viden om rehabilitering og velfærdsteknologi. Projektet relaterer sig til en bæredygtighedsprofil jf FN Verdensmål SDG 3: Sundhed og Trivsel og SDG 4: Kvalitetsuddannelse.

Baggrund: Den demografiske udvikling i Danmark viser faldende ungdomsårgange og markant flere ældre. For Bornholm estimeres, at der vil være 19 % flere over 66 år i 2030. Specifikt for sundheds- og ældreområdet er et skærpet kommunalt fokus i retning af hvordan fremtidens behov for pleje og omsorg imødekommes nødvendigt. Det vil kræve at kommunen udvikler de nuværende ydelser. Ligeledes må det tværsektorielle samarbejde optimeres for at kunne tilbyde borgerne den mest effektive og individualiserede behandling. Bredt set orienterer kommunerne sig i retning af, hvilke faggrupper, der kan involveres, hvilken teknologi, der kan anvendes, og hvilke metoder og faglige områder der kan aktiveres. Rehabilitering og velfærdsteknologi er områder der eksisterer på tværs af sektorer og understøtter visionen

[Skriv her]

om det nære sundhedsvæsen. Projektet bidrager til at udnytte et uforløst potentiale i retning af fremtidens sundhedsvæsen'

Formål (overordnet): At styrke videngrundlaget for den kliniske praksis for de mennesker der modtager velfærdsydelser. Målet er at præge social – og sundhedsuddannelserne i retning af at kunne matche behovet for omsorg og pleje hos fremtidens brugere af sundhedssektoren. Afsættet er en forsknings- og evidensbaseret praksis, der favner væsentlige områder af sundhedsvæsenet og tilpasses den samfundsmæssige, teknologiske og videnskabelige udvikling.

Formål for delprojekt 1: At undersøge livskvalitet gennem brugen af velfærdsteknologi hos udvalgte borgere ud fra OECD's livskvalitetsperspektiv. Gennem udvalgte parametre undersøges om patient/borger får værdi af de velfærdsteknologiske værktøjer, der er tilgængelige i pleje og behandling. Tesen er, at i jo højere grad sundhedsvæsenets tilbud giver værdi for den enkelte, desto mindre er risikoen for genindlæggelser eller behandlingssvigt. Specifikt undersøges om borgere på Bornholm med kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL) oplever ændret livskvalitet efter udlevering af KOL-kuffert.

Formål for delprojekt 2: At styrke sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter og lederes teknologi- og dataforståelse i forbindelse med borgernær dokumentation. Dette med henblik på at højne behandlingskvaliteten, sikre effektive arbejdsgange og skabe sammenhængende behandlingsforløb. Med afsæt i empiriske undersøgelser og analyseworkshops på tværs af professionerne udvikles og gennemføres arbejdsrelateret uddannelses- og kompetenceforløb med fokus på dokumentation og teknologi- og dataforståelse.

Baggrund delprojekt 2: Det danske sundhedsvæsen er internationalt kendt for sin høje grad af digitalisering. Politisk investeres i storstilet integration af sundhedsdata i håb om at højne behandlingskvaliteten og lette genanvendelse af sundhedsdata til forskning og innovation. Nye IT-systemer indebærer ofte komplicerede procedurer for dataregistrering og krav om registrering af stigende mængder af data. Fuld udnyttelse af potentialet i sundhedsdata forudsætter imidlertid, at de sundhedsprofessionelles dokumentationspraksis fungerer, og at de har de rette kompetencer til implementering og anvendelse af ny teknologi og data. Det er afgørende, at de sundhedsprofessionelle kan skabe en faglig og etisk meningsfuld sammenhæng mellem digital dokumentation og helhedsvurderingen i mødet med borgeren. Den største udfordring er ikke umiddelbart at dokumentere data korrekt i systemet, men at forstå og skabe mening i, hvordan data rejser i et sammenhængende patientforløb, herunder roller og ansvar, mulige faldgruber og konsekvenser for borgeren. Det kræver en styrket teknologi- og dataforståelse både hos ledere og medarbejdere i sundhedsvæsenet.

[Skriv her]

Metode: Projektets udgangspunkt er, at teknologi og dataforståelse må ses som en kompetence, der er knyttet til konkrete praksisser, teknologier og sociale situationer. Projektet arbejder derfor med begrebet 'dataarbejde' (Green et al. forthcoming, Bonde et al. 2019), som sætter fokus på det praktiske arbejde, der ligger i at producere, dokumentere, validere og formidle data, og det fortolkningsmæssige arbejde, der ligger i at give mening til og anvende sundhedsdata i det borgernære arbejde. Denne forståelse lægger op til kvalitative og inddragende undersøgelses- og udviklingsmetoder.

Aktiviteter og leverancer Projektet varede et år og havde to faser: *Fase I: empirisk undersøgelse og analyseworkshops* Aktivitet: Fase I var tilrettelagt omkring målsætning 1 og 2 og indebar gennemførelse af en kvalitativ undersøgelse med fokuserede feltbesøg, hvor projektgruppen fulgte udvalgte sygeplejersker og SOSU'er i arbejdet med dokumentation (9 i alt). Fokus var på, hvordan faglighed og data-kompetencer spiller sammen i praksis. Feltnoter blev nedskrevet, og efterfølgende drøftet i projektgruppen, for at informere de efterfølgende individuelle semistrukturerede interviews (18 i alt) med sygeplejersker, SOSU'er og ledere. Interviewene fokuserede på datahåndtering i praksis, hvor det åbne format gav deltagerne mulighed for selv at tage initiativ til temaer. Interviewene blev lydoptaget og transskriberet ordret. Der blev efterfølgende gennemført fire tværprofessionelle analyseworkshops, hvor de kvalitative indsigter blev valideret og kvalificeret

Delmål/Effekt mål:

- 1) Identificere datahåndteringsproblemstillinger på tværs af primær og sekundærsektor, medarbejdere og ledelsesfunktioner
- 2) Kortlægge hvordan ressourcerne bruges i det daglige data-arbejde: hvad de professionelle oplever tager ekstra ressourcer, skaber lavere kvalitet i opgaveløsning eller forstyrrelser i det kliniske arbejde, det skal understøtte.
- 3) Udvikle og gennemføre kompetenceforløb for sammenlagt 100 deltagere, der efterfølgende kan integreres i formel grund- og videreuddannelse.
- 4) Styrke de sundhedsprofessionelles kompetencer til at kvalificere, udvælge og omsætte data meningsfuldt i den faglige helhedsvurdering i mødet med borgeren.

Formål for delprojekt 3: at undersøge, hvordan hjemmemonitoreringsteknologier påvirker hverdagslivet og de pårørendes involvering i håndteringen af kronisk sygdom. I modsætning til forståelser af sygdomshåndtering som primært individuel (self-monitoring) anlægger studiet et sociomaterielt perspektiv, hvor håndtering af kronisk sygdom forstås som en praksis, der skabes i samspillet mellem mennesker, teknologier og hverdagslivets rutiner.